

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

KONCEPCE MĚSTSKÉ A AKTIVNÍ MOBILITY – DOPORUČENÍ PRO AKTUALIZACI

16.6. 2026

UNIVERZITA J. E. PURKYNE V ÚSTÍ NAD LABEM

STEM MARK

T A
Č R

MOTIVACE:

Vývoj priorit: Současná verze Koncepce je z r. 2021, platnost do r. 2030.

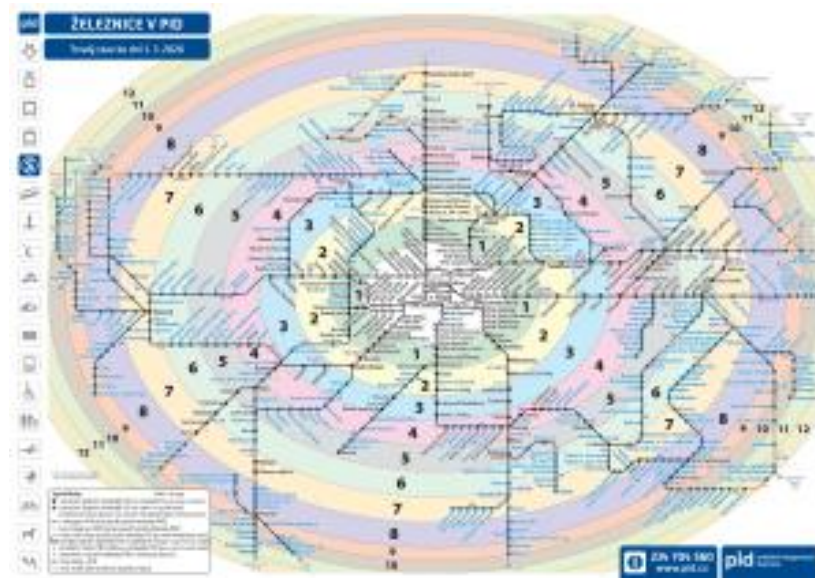
Evropské politiky se od té doby posunuly k vyššímu důrazu na dostupnost (územní, sociální atd.) a digitální integraci (nejen) ve VHD.

Společný cíl Koncepce a Metodiky ATRAKTIV: rozvoj, zkvalitnění a vyšší atraktivita VHD

Cíl návrhů: Zvýšit atraktivitu, dostupnost a konkurenceschopnost veřejné hromadné dopravy (VHD). Návrhy se soustřeďují na oblast VHD jako jádra udržitelné mobility.

6 DÍLČÍCH TÉMAT VHD – K ZAČLENĚNÍ

1. Dostupnost jako hlavní indikátor mobility.
2. MaaS a digitální integrace.
3. Role železnice a autobusů v metropolitní mobilitě.
4. Kvalita VHD a standardy přestupních uzlů.
5. Sociální dostupnost a doprava pro všechny.
6. Bezemisní a nízkoemisní veřejná doprava.

TÉMA 1 – DOSTUPNOST JAKO HLAVNÍ UKAZATEL KVALITY

Co doplnit: Indikátory

- Dostupnost zastávek (300–500 m).
- Dostupnost zaměstnání, škol a úřadů do 30 minut veřejnou dopravou.
- Specifické měření dostupnosti pro seniory a osoby s omezenou mobilitou.

Důvod: Přejít od sledování „tvrdé“ infrastruktury k hodnocení reálné dostupnosti služeb pro občany.

Rozhodující není počet linek, ale schopnost cestujícího dosáhnout cíle (včetně „poslední míle“).

TÉMA 2 – INTEGRACE VHD DO MAAS

Co doplnit: Samostatná kapitola „Veřejná doprava jako páteř Mobility-as-a-Service“. Podpora jednotného plánování cest a jednotného odbavení. Otevřená data všech dopravců.

Důvod: Digitální integrace (propojení VHD, železnice, sdílených kol a P+R) zrychluje rozhodování cestujících. Čím je cestování jednodušší, tím více lidí zvolí VHD místo auta.

TÉMA 3 – ROLE ŽELEZNIČNÍ A AUTOBUSOVÉ DOPRAVY V METROPOLITNÍCH OBLASTECH

Co doplnit: Zaměření na funkční městské oblasti (FUA), nikoliv jen administrativní hranice měst.

Propojení SUMP, PDO v prioritách VHD a opatřeních, např. plánování železničních terminálů a logistických center.

Role železnice v uzlech TEN-T:

- Podpora městské a příměstské železnice.
- Integrované taktové jízdní řády a multimodální terminály.
- Návazná autobusová doprava v celých aglomeracích.

Důvod: Podle nařízení EU k městským uzlům na síti TEN-T (2024) se železnice stává páteří udržitelné mobility.

Zacílení na rozvoj VHD ve funkčních městských oblastech (FUA) je nezbytné pro efektivní snížení emisí a kongescí z automobilové dopravy.

TÉMA 4 – KVALITA, ATRAKTIVITA A PŘESTUPNÍ UZLY

Co doplnit: Kvalitativní standardy pro přestupy (např. průměrná doba přestupu).
Standardy pro digitální informace a bezbariérovost vozidel i zastávek.

Důvod: Přestup je často nejslabším článkem řetězce; kvalitní propojení služeb snižuje subjektivní bariéru pro využívání VHD.

Komfort a bezpečnost v uzlech přímo ovlivňují spokojenost cestujících.

TÉMA 5 – CELKOVÁ DOSTUPNOST VHD – ÚZEMNÍ, ČASOVÁ I SOCIÁLNÍ

Co doplnit: **Tematický cíl „Dostupná veřejná doprava pro všechny“.**

- Dostupnost pro **všechny skupiny obyvatel** a návštěvníků, systematické řešení tzv. dopravní chudoby (transport poverty).
- Dostupnost služeb **v periferních oblastech**.
- Dostupnost spojů **v čase** – ideálně v režimu 24/7. Změna dopravního chování vyžaduje vysokou dostupnost po celý týden, nejen v ranní špičce. Systém musí konkurovat autu v jakémkoliv čase, aby zůstal každodenní volbou.

Důvod: S rostoucími cenami energií hrozí sociální vyloučení slabších skupin bez přístupu k dopravě.

Veřejná doprava musí zajistit mobilitu seniorům, mladým lidem i obyvatelům venkova bez nutnosti vlastnit auto. Velký potenciál poptávkové dopravy.

TÉMA 6 – BEZEMISNÍ A NÍZKOEMISNÍ VEŘEJNÁ DOPRAVA

Co doplnit: Provázání Koncepce s aktuální legislativou (AFIR, Clean Vehicles Directive).
Podpora elektrobusů, trolejbusů (i bateriových) a vodíkových technologií.

Důvod: Od roku 2021 vznikla nová evropská regulační opatření k dekarbonizaci.
Redukce emisí z motorové dopravy.
Moderní vozový park s alternativními pohony zvyšuje komfort (tichý chod) a image VHD.

SPOLEČENSKÉ PŘÍNOSY ROZVOJE A PODPORY VHD

Synergie v naplňování několika cílů více strategií a politik:

- EFEKTIVITA, PRUŽNÁ SLUŽBA: Úspora času cestujících a vyšší efektivita provozu.
- ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ: Snížení emisí, hluku a kongescí.
- SOCIÁLNÍ PŘÍNOS: Podpora pracovní mobility a sociální soudržnosti.

Nejvíce v dokumentech:

- Dopravní politika ČR,
- Koncepce veřejné dopravy,
- Koncepce městské a aktivní mobility

Ministerstvo dopravy

**Koncepce městské a
aktivní mobility pro
období
2021-2030**

KONCEPCE VEŘEJNÉ DOPRAVY 2020-2025

s výhledem do roku 2030

HLAVNÍ ZÁVĚRY:

Aktualizace Konceptu by měla odrážet mj.:

- větší posun od infrastruktury k potřebám uživatele.
- podporu a podmínky pro integraci dat,
- sociální citlivost, inkluze všech sociálních skupin z celých aglomerací
- širší zaměření na moderní technologie, které jsou nástrojem pro pružnější, efektivní i udržitelnější mobilitu

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Mgr. Radomíra Jordová, Ph.D.

Výzkumný tým Doprava a mobilita IEEP

radomira.jordova@ujep.cz

www.mobilita-ieep.cz

<http://www.ieep.cz/en>

FB: <https://www.facebook.com/dopravamobilita>

Projekt CL01000190 „Možnosti ČR zvyšování atraktivity užívání veřejné hromadné dopravy“ je řešen s finanční podporou TAČR

